

R 3224/R II-13

895/AP/69

12 juni 1969

GEHEIM

MD

Handwritten signature and initials

4

TB
k

Land:

FRANKRIJK

Onderwerp:

Gesprek met JEAN DE LIPKOWSKI.

Referenties:

Datum van
waarneming:

Begin juni 1969

Bron:

Betrouwbaar met zeer goede kontakten in franse
regeringskringen.

Opmerkingen:

Dit bericht is uitsluitend bestemd voor gebruik
ten Departemente.

Bijlagen:

Mede
Verzonden aan:

De Minister van Buitenlandse Zaken.

Zijner Excellentie
de Minister-President
Plein 1813, no. 4
's-GRAVENHAGE.

GEHEIM

GEHEIM

FRANKRIJK

Gesprek met JEAN DE LIPKOWSKI.

Tijdens een vertrouwelijk onderhoud met de Staatssecretaris van Buitenlandse Zaken, JEAN DE LIPKOWSKI, bracht deze zelf het gesprek op Europa. Terwijl DE LIPKOWSKI's kontakten met zijn eigen minister, DEBRÉ, alleen maar "correct" zijn, zijn die met POMPIDOU "intiem". Het is niet waarschijnlijk, dat DEBRÉ in het nieuwe team zal worden opgenomen. DE LIPKOWSKI heeft veel contact met POMPIDOU gehad over het toekomstige program van regering en regeringspartij.

a. Wat Europa aangaat:

DE LIPKOWSKI had liever de W.E.U. bijeenkomst uitgesteld willen zien. Dat BRANDT, direkt toen DE GAULLE was afgetreden, al over een topconferentie "à sept" begonnen was, was wel "prématuré".

"Er komt hier een meer Europese politiek": de Europese Commissie moet meer bevoegdheden krijgen; een supra-nationaliteit "à la carte" moet dadelijk worden toegepast, d.i. op het gebied van landbouw en wetenschap; er zou een topconferentie "à Six" kunnen komen, met "openings-mogelijkheid" naar Engeland. De onderhandelingen met Engeland zouden "dadelijk" ter hand moeten worden genomen; eventueel zou de mogelijkheid van een "pré-adhésion" moeten worden onderzocht. "Dit is ook de opvatting van POMPIDOU." Aan het Europees Parlement moet, nu er milliarden in de E.E.G. omgaan, het budget-recht worden toegekend.

"Met dit alles gaat POMPIDOU akkoord."

Er is zeker de mogelijkheid, zegt DE LIPKOWSKI, dat het nieuwe politieke contact tussen de Zes zal worden voorgedragen - of voorgesteld - als een "nieuw plan-FOUCHET".

Het is te hopen, dat het niet daarom gediskwalificeerd zal worden: er zal nu geen sprake zijn van een intergouvernementele supervisie over de (economische) communautaire bemoeiingen en er zal een institutionele mogelijkheid geschapen (kunnen) worden van inspraak van de (voorzitter van de) Europese Commissie.

DE LIPKOWSKI hoopt, dat men niet POMPIDOU "tegen zijn verleden zal uitspelen": geen tocht naar Canossa. Dit zou een reoriëntatie zeer bemoeilijken. Reeds nu heeft een links-Gaullist (nationalist), RENÉ CAPITANT

GEHEIM

GEHEIM

(oud-minister van Justitie, maar nu nogal oppositioneel); POMPIDOU verweten, dat hij "maar voor de helft" Gaullist is. Na veel aarzeling zal hij toch maar voor POMPIDOU stemmen.

Het was duidelijk, dat DE LIPKOWSKI dit Canossa-gevaar wél aan Nederlandse zijde als mogelijk zag: "ik vrees dit niet van minister LUNS zelf; minister LUNS en ik kunnen elkaar, geloof ik, wel begrijpen; eigenlijk kan ik, als ik de vijf andere ministers voor me zie, het beste met minister LUNS, hun "doyen", opschieten." - "De Nederlandse Pers is wél een probleem; hopelijk zullen ook zij zien, dat er hier wat nieuws komt. In september hoop ik ze hier uit te nodigen; natuurlijk ook om, in het land, het zich moderniserende Frankrijk te gaan zien."

DE LIPKOWSKI zoekt naar formules, om althans in naam bij DE GAULLE - die hij overigens oprecht vereert - aan te sluiten: misschien "l'Europe européenne" - maar dan dat niet meer om zich extra af te zetten tegen Amerika.

DE LIPKOWSKI gaf toe, dat "le rayonnement de la France", zoals DE GAULLE dat voor zich zag, in de isolements-politiek van de laatste jaren is mislukt; in de tijd van ROBERT SCHUMAN had het er veel meer van. Juist in communautair verband zal Frankrijks invloed weer kunnen groeien.

b. Wat de NATO en Amerika betreft:

Er zijn volgens DE LIPKOWSKI drie Amerikaanse "politieken" geweest.

1. EISENHOWER; deze paste een direkte beïnvloeding toe (het Suez-conflict van 1956);
2. KENNEDY; deze deed het meer indirekt, maar eiste eveneens, dat Frankrijk (en de anderen) zijn lijn zouden volgen;
3. NIXON; mits men het in de grote hoofdzaken van vrijheid en vrede eens is, erkent hij het "agree to disagree"; hiermee kan men werken! NIXON heeft bij zijn bezoek aan Parijs een goede indruk gemaakt.

c. Bilaterale verhoudingen.

DE LIPKOWSKI was over één zaak al tot een nieuwe conclusie gekomen: in de ^{mult:} bilaterale betrekkingen van Frankrijk hoefde Duitsland niet een "geprivilegieerde" plaats in te nemen. Die kwestie was nu, dank zij DE GAULLE, geregeld. "Hoewel een deel van mijn familie is uitgemoord, is het heus geen persoonlijk ressentiment, wat hier speelt."

"Voor zover het gaat over een zekere voorkeur - maar binnen "de Zes" zijn we natuurlijk volledig gelijke partners - zou ik Frankrijk veeleer in nauwer

kontakt willen brengen met de drie Benelux-landen. Wie zou daartegen be-
zwaar kunnen maken?"
